

J. M. Hansen: Den ærede Ordfører gjorde gjældende som en almindelig Grundsætning, at den Fremgangsmaade, hvorved man fik sine Varer billigst, skulde man følge. Dersom der her var Tale om at give en ny Næringslov, saa havde den ærede Ordfører Net i, at det var en Grundsætning, man kunde følge ved Udarbejdelsen deraf, men da man for saa kort siden har forhandlet om de Grundsætninger, hvorpaa man skulde bygge Næringslovgivningen her i Landet, og man der ikke er kommet til at gaae saavidt, som den ærede Ordfører meente, man maatte gaae efter den almindelige Grundsætning, han omtalte, saa er det aabenbart, at man ikke med Hensyn til et ganske lille Stykke af Næringslovgivningen kan gjøre en saa almindelig Grundsætning gjældende, som man ikke har dristet sig til eller ialtfald ikke har fundet det rigtigt at gjøre gjældende i den Næringslov, som den lovgivende Magt er bleven enig om; som almindelig Grundsætning kunde den, som sagt, opstilles, naar der var Tale om at give de almindelige Næringsbestemmelser, men som en Grundsætning, der skulde kunne følges i en ganske enkelt Retning, efterat man har ordnet hele Næringsvæsenet uden at følge den, kan ikke lade sig gjøre. Det Standpunkt, hvorpaa jeg staaer i nærværende Sag, er det, at, efterat man har diskutert Næringsloven i Almindelighed og derved er kommen til en endelig Bestemmelse, saa skal man vedkjende sig denne, saa skal man sige, nu ere vi komne til Rette med denne Sag for det Første; vi haabe, at Næringslovgivningen en Tidlang skal bestaae, bygget paa de Grundsætninger, vi nu engang have anerkjendt i Loven, nu skulle vi derfor ikke gaae hen og ordne en ganske enkelt speciel Green, en ganske enkelt Retning deraf efter andre Principer, det vilde være urigtigt. Jeg gaaer altsaa ud fra som mit Hovedpunkt, at man ogsaa med Hensyn til denne enkelte Retning skal holde sig til det, man har fundet rigtigt at foreskrive med Hensyn til det hele Næringsvæsen her i Landet. Naar jeg nu tager Udvalgets Betænkning for mig og der seer de Grunde, Fleertallet opstiller for sin Formening, saa finder jeg for det Første, at det ikke antager, at Næringsloven har opstillet Forbud imod, at der paa Landet

finder Omveisen af Handelsende Sted; men det er jo netop Næringslovens Grundbestemmelse, den gaaer jo netop ud fra, at saadan Omveisen med Varer ikke maa finde Sted, det er det, der ligger til Grund for hele Loven. Det ærede Fleertal havde jo ikke nu nødig at foreslaae, at Kobbersmedene skulde have Ret til at føre deres Varer om, dersom det var indrømmet i Loven, at Enhver kunde omsfore sine Varer, og det, at her foreslaaes, at man skal give Kobbersmedene alene og ingen Andre denne Ret, viser jo, at Fleertallet selv maa erkjende, at de ikke have denne Ret efter Næringsloven. Jeg troer, at det paa det Bestemteste maa paastaaes, og at det maa indrømmes af det ærede Fleertal, at det er Næringslovens Grundsætning, at Omløben eller Omreisen med Varer ikke tillades, og man vil ogsaa i Motiverne til nærværende Udkast finde det udtalt som Regeringens Mening, da der udtrykkelig siges, at man ved det Lovforslag, som Regeringen fremlægger, sigter til at forandre det omhandlede Forhold saaledes, at det bringes ind under Næringslovens almindelige Bestemmelser. Denne Grund kan altsaa ikke holde Stik; Næringsloven indeholder virkelig ikke nogen Ret for Haandværkerne i Almindelighed til at reise omkring med deres Varer.

Efter dette Forsøg paa at føre et Bevitis kommer Fleertallet til som det Næste at anføre Hensynet til Landmanden. Jeg troer nu, at man her er kommen ind paa en meget urigtig Vej, thi da man forhandlede om Næringsloven, paastod Fleertallet af Rigsdagens Medlemmer, der vedtog denne Lov, at man af Hensyn til Landmandens Vel skulde ophæve de Forrettigheder, som visse Haandværkere i Landet have, og nu kommer man og siger, her er endnu en Forret, som ikke blev hævet ved hiin Lov, og af Hensyn til Landmandens Vel skulle vi nu lade den bestaae, men Landmanden er dog virkelig ikke hele Staten. Man taler her, som om der her i Landet ikke var andre Borgerclasser end Landmanden; men det gaaer dog virkelig ikke an at kaste alle mulige Principer overende, idet man een Dag stemmer, ledet af et, og en anden Dag af det modsatte, og det ene og alene, fordi det i den ene Sag gavner Land-